

Rozsudky slovenských súdov v súťažných veciach

KATARÍNA FODOROVÁ

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SR

Protimonopolnému úradu SR (ďalej ako „úrad“) boli v poslednom období doručené dva rozsudky Krajského súdu v Bratislave (ďalej ako „súd alebo KS BA“). Oba sa týkajú rozhodnutia vo veci dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž.

1. KS BA : Dohody na trhu emitovania, distribúcie a predaja stravovacích poukázok a benefičných poukázok, vrátane služieb s tým súvisiacich, na území Slovenskej republiky.¹

Žalobcovia SODEXO PASS SR, s.r.o., DOXX - Stravné lístky, spol. s r.o., Edenred Slovakia, s.r.o., Up Slovensko, s.r.o. a VAŠA Slovensko, s.r.o. podali na KS BA žalobu o preskúmanie rozhodnutia úradu², ktorým im tento za porušenie zákona o ochrane hospodárskej súťaže (ďalej ako „zákon“) a článku 101 Zmluvy o fungovaní EÚ (ďalej ako „Zmluva“) vo forme uzatvorenia dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž na trhu emitovania, distribúcie a predaja stravovacích poukázok a benefičných poukázok, vrátane služieb s tým súvisiacich, na území Slovenskej republiky, uložil pokuty a zákaz účasti vo verejnom obstarávaní na dobu troch rokov. Žalobcovia uzavreli dva typy dohôd. Prvou bola dohoda o spoločnej obchodnej stratégii so zámerom udržania si stabilných trhových podielov, teda dohoda o rozdelení trhu. Ďalšia dohoda spočívala v koordinácii, keď jej účastníci určili maximálny počet stravovacích poukázok prijímaných zo strany obchodných reťazcov pri jednom nákupe od jedného emitenta.

Súd rozhodnutie úradu, ktorým preukázal konanie spočívajúce v priamom alebo nepriamom určení cien tovaru alebo iných obchodných podmienok, rozdelení trhu a koordináciu vo verejnom obstarávaní, potvrdil a žaloby zamietol. V rozsudku uviedol niekoľko právnych záverov.

Konštatoval, že pre preukázanie spáchania správneho deliktu nezáleží na tom, či je preukázaný jediným alebo skupinou dôkazov, či vo forme výpovede alebo listiny, ak taký dôkaz alebo dôkazy nepochybne preukazujú vinu. Z pohľadu súdu úrad nepochybil, keď nepristúpil k presnej definícii relevantného trhu, keďže predmetom posúdenia bola cieľová dohoda. Poukázal na to, že žalobcovia uzavreli dohodu na vysoko koncentrovanom trhu s obmedzeným a stabilným počtom veľkých hráčov, pričom pokrývali v posudzovanom období výraznú časť trhu. Súd potvrdil záver, že horizontálne kartely zahŕňajúce celé územie členského štátu sú spravidla spôsobilé ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi. Takáto dohoda podnikateľov z iných členských štátov stavia do roviny, že sa buď stanú členmi dohody, alebo budú v konkurenčnej nevýhode. Čiastočne sa vyjadril k otázke preukázania jedného trvajúceho konania, keď konštatoval, že vo všeobecnosti postačuje, že podnikateľ mohol rozumne predpokladať protisúťažné konanie ostatných účastníkov. Súd potvrdil tiež dlhoročnú prax úradu počas výkonu

inšpekcií. Odmietol názor, že na vykonanie inšpekcií v podnikateľských priestoroch je potrebný predchádzajúci súhlas súdu. Žalobcovia proti rozhodnutiam úradu podali žaloby, a teda im nebolo odopreté právo brániť porušenie svojich práv, čím v súlade s právnym názorom ESLP vo veci Delta Pekárny, a.s. bol vyvážený nedostatok súdneho príkazu k vykonaniu inšpekcií. Ďalej súd odmietol aj tvrdenie o všeobecnom a vágnom poverení na vykonanie inšpekcie. Použitie slova „najmä“ v predmete poverenia nepovažoval za jeho nedostatok. Úrad použil slovnú skladbu, ktorá relevantný trh z jeho pohľadu špecifikuje dostatočne konkrétne. Súd dal v súvislosti s vymedzením poverenia úradu za pravdu aj v tom, že keďže inšpekcia predstavuje fázu prešetrovania, kedy úrad iba overuje podozrenie, nemusí mať v tomto štádiu ešte dostatok informácií, a to ani o všetkých subjektoch, ktoré sa mohli protisúťažného správania zúčastniť. Súd neakceptoval spochybnenie úradom získaných dôkazov počas inšpekcie a následnú možnú manipuláciu úradom s nimi. V súvislosti s pokračovaním v preskúmaní dôkazov v priestoroch úradu uviedol, že úrad ihneď po vykonaní analýz pripojil k preverovaným dokumentom informácie o ich vzniku (tzv. metaadáta), a tieto založil do administratívneho spisu. To podľa názoru súdu možno bez dôkazu o opaku považovať za dostatočný a vierohodný dôkaz o tom, kedy dané dokumenty vznikli. Úrad podľa súdu zabezpečil súbor hodnoverných dôkazov s vysokou dôkaznou hodnotou, keďže ide o interné dôkazy z obdobia protiprávneho správania, ktoré vytvorili alebo si zasielali či inak zdieľali zástupcovia účastníkov správneho konania, spravidla konatelia, ktorí priamo v spoločnostiach prijímali rozhodnutia. Súd sa vyjadril čiastočne aj k aplikácii základných zásad trestného práva, keď uviedol, že správny orgán na zásady trestného konania prihliada a primerane sa nimi riadi kedykoľvek a nepretržite počas konania a z jeho postupu a rozhodnutia táto skutočnosť musí vyplývať. Záverom súd potvrdil aj výpočet úradom uloženej pokuty. Zdôraznil, že cieľom pokút je nielen trest, ale aj prevencia. Odstraňovanie je teda súčasťou posúdenia závažnosti porušenia a tieto dve funkcie pokút nie je preto možné rozdeliť. Súd súčasne odmietol prerokovať dôkaz vo forme ekonomickej analýzy predložený až v štádiu konania pred ním, a to s odôvodnením, že žalobcovia tento mohli predložiť už v konaní pred správnym orgánom.

2. KS BA: Dohody na trhu predaja nových osobných motorových vozidiel značky Škoda na území Slovenskej republiky.³

Spoločnosť IMPA Bratislava, a.s. podala na KS BA žalobu proti rozhodnutiu úradu⁴, ktorým jej bola uložená pokuta a zákaz účasti vo verejnom obstarávaní na dobu troch rokov za účasť v niekoľkých dohodách obmedzujúcich súťaž, účastníci ktorých na základe výmeny informácií a vzájomných kontaktov koordinovali svoj postup so zámerom zosúladiť cenové ponuky a účasť vo verejných obstarávaní na trhu predaja nových osobných motorových vozi-

¹ Rozsudok KS BA 2S/273/2017-844 zo dňa 21.11.2018.

² Rozhodnutie Rady úradu č. 31/2017/ODK-2017/KH/R/2/025 zo dňa 11.9.2017, ktorým zmenila rozhodnutie úradu, odboru kartelov č. 2016/KH/1/1/004 z 11.2.2016.

³ Rozsudok 6S/139/2017-564 zo dňa 7.2.2019.

⁴ Rozhodnutie Rady úradu č. 21/2017/ODK-2017/KH/R/2/022 z 25.8.2017, ktorým zmenila rozhodnutie úradu, odboru kartelov č. 2015/KH/1/1/033 zo dňa 11.9.2015.

díel značky Škoda na území Slovenskej republiky. Tým došlo k porušeniu zákona a čl. 101 Zmluvy. Súd považoval zistenie skutkového stavu a právne posúdenie úradom za správne. Potvrdil tiež postup úradu pri výkone inšpekcie. Konštatoval, že poverenie na inšpekcie bolo dostatočne odôvodnené a aj v tomto prípade odmietol potrebu predchádzajúceho súhlasu súdu na výkon inšpekcie v podnikateľských priestoroch. Ako nepresvedčivý odmietol dôkaz vo forme expertného stanoviska, ktoré malo podporiť tvrdenie žalobcu, že s emailmi odoslanými na jeho adresu a použitými ako dôkazmi voči nemu v konaní sa nemohol z technických dôvodov oboznámiť. Súd poukázal na to, že expertné stanoviská boli vyhotovené a predložené až na účely obhajoby v konaní pred úradom, ktoré viedlo k uloženiu pokuty, čím je ich dôkazná hodnota znížená. Súd sa však nestotožnil s odôvodnením úradu k uloženiu pokuty a z tohto dôvodu rozhodnutie úradu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie. Podľa súdu z odôvodnenia musí byť zrejmý výpočet relevantného obratu, pričom odôvodnenie nemôže byť výlučne teoretické a opisné, ale musí byť zrejmé z akých údajov úrad pri výpočte obratu vychádzal. Za nedostatočne odôvodnenú považoval tiež zmenu rozhodnutia, ktorú vykonala Rada úradu v druhostupňovom konaní, keď vychádzala z iného relevantného obratu ako prvostupňový orgán, pričom súčasne zvýšila percento za závažnosť protiprávneho konania z 5 na 10%. Hoci celková výška pokuty uložená Radou úradu bola výrazne nižšia v porovnaní s pokutou uloženou prvostupňovým orgánom, súd mal za to, že postupom Rady úradu v tomto prípade došlo k porušeniu zásady zákazu *reformatio in peius*. Úrad pripravuje v tejto veci kasačnú sťažnosť na Najvyšší súd SR.

ABSTRACT :**[KATARÍNA FODOROVÁ: A SELECTION OF SLOVAK COURTS DECISIONS IN MATTERS OF COMPETITION PROTECTION]**

Recently, the Regional Court in Bratislava adopted two judgements concerning agreements restricting competition. In the first case the court confirmed decision by which the Office imposed fines and prohibition of participation in public procurement for 3 years for two cartel agreements concluded by five undertakings operating in the market of issuing, distributing and selling meal and benefit vouchers, including provision of related services in the territory of the Slovak Republic. Undertakings committed two anticompetitive conducts - cartel agreement based on market allocation and cartel agreement based on limiting maximum amount of meal vouchers accepted in retail chains. The court confirmed also the procedure of the Office during the inspections conducted prior the proceedings. Especially rejected the need for the court approval before the inspection in business premises. In the second case the court confirmed that the Office found out and proved correctly an existence of several agreements relating to public procurement process or public tender, by which their participants aimed to restrict the competition on the market of the sale of new Škoda passenger cars in the territory of the Slovak Republic. This anticompetitive conduct was realised by the means of direct or indirect determination of prices of goods, market allocation and collusive behaviour, which resulted into coordinated behaviour of undertakings in the public procurement process and public tender. However, the court took the view that a new calculation of a fine used by the second-instance body - the Council of the Office was not reasoned in the decision properly and the principle „no of reformatio in peius“ was violated. The appeal to the Supreme Court is being prepared currently by the Office.